HAGB Kararına Doğrudan Temyiz

MAHKEME	KARAR TARİHİ	SONUÇ
Yargıtay Ceza Genel Kurulu	16.09.2026	Kaldırma

ESAS NO	KARAR NO	İLGİLİ HÜKÜMLER
2026/81	2026/478	CMK 231/12, CMK 286/2-a, CMK 286/3-c, CMK geçici 6, 2911 s. K. 32

ÖZET

CMK 286/3'te sayılan bir suçtan verilen HAGB kararını onaylayan BAM kararı, 7499 sayılı Kanun'la değişik CMK 231/12 yollamasıyla ceza süresine bakılmaksızın temyiz edilebilir. Özel Dairenin incelenmeksizin iade kararı kaldırıldı.

Bu kararın özeti ve değerlendirmesi
savun.av.tr/hagb-kararina-dogrudan-temyiz-cmk-286-3-cgk-2026-478/ →

Karar metni

Yargıtay Karar Arama sisteminde yayımlandığı hâliyle, değiştirilmeden aktarılmıştır. Taraf adları kaynakta anonimdir.

Ceza Genel Kurulu 2026/81 E. , 2026/478 K.

"İçtihat Metni"

KARARI VEREN

YARGITAY DAİRESİ : 3. Ceza Dairesi

MAHKEMESİ :Ceza Dairesi

SAYISI : 788-433

I. HUKUKÎ SÜREÇ

Sanığın 2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu'nun 33/son maddesi yollamasıyla 32/1, 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 62/1 ve 53. maddeleri uyarınca 10 ay hapis cezası ile cezalandırılmasına ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 231/5. maddesi uyarınca hükmün açıklanmasının geri bırakılmasına ilişkin Van 2. Ağır Ceza Mahkemesince verilen 11.10.2024 tarihli ve 159-286 sayılı hükmün, sanık müdafii tarafından istinaf edilmesi üzerine Van Bölge Adliye Mahkemesi 2. Ceza Dairesince 12.12.2024 tarih ve 788-433 sayı ile istinaf başvurusunun düzeltilerek esastan reddine; bu kararın da sanık müdafii tarafından temyiz edilmesi

üzerine Yargıtay 3. Ceza Dairesince 28.05.2025 tarih ve 1883-16019 sayı ile temyizi mümkün olmadığından incelenmeksizin iadesine karar verilmiştir.

II. İTİRAZ SEBEPLERİ

Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı ise 19.11.2025 tarih ve 118196 sayı ile; "... 01/06/2024 tarihinde yürürlüğe giren 7499 sayılı Kanunla CMK'nın 231/12. maddesinde yapılan değişiklik ile '272 nci maddenin üçüncü fıkrası hükümleri saklı kalmak üzere, hükmün açıklanmasının geri bırakılması kararına karşı istinaf yoluna başvurulabilir. Bölge adliye mahkemesi tarafından verilen kararlar hakkında 286 ncı madde hükümleri uygulanır. 272 nci maddenin üçüncü fıkrası hükümleri saklı kalmak üzere, hükmün açıklanmasının geri bırakılması kararının ilk derece mahkemesi sıfatıyla bölge adliye mahkemesi veya Yargıtay tarafından verilmesi hâlinde temyiz yoluna gidilebilir. İstinaf ve temyiz yolunda karar ve hüküm, usul ve esasa ilişkin hukuka aykırılıklar yönünden incelenir.' şeklinde düzenleme yapılarak ilk derece Mahkemelerince verilen hükmün açıklanmasının geri bırakılmasına dair kararların istinaf yasa yoluna tabi tutulduğu, ancak 24.10.2019 tarihinde Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 7188 sayılı Kanun'un 29 uncu maddesi ile 5271 sayılı Kanun'un 286 ncı maddesine eklenen üçüncü fıkrası gereğince 'ikinci fıkrada belirtilen temyiz edilemeyecek kararlar kapsamında olsa bile aşağıda sayılan suçlar nedeniyle verilen bölge adliye mahkemesi ceza dairelerinin kararları temyiz edilebilir..' hükmü gereğince 'Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanununun 28 inci maddesinin birinci fıkrası, 31 inci maddesi ve 32 nci maddesinde yer alan suçlar' da doğrudan temyiz yasa yoluna tabi olup, itiraza konu suç bakımından hükmün açıklanmasının geri bırakılmasına dair karar yönünden yasa yolunun temyiz yasa yolu olduğu ve esasa ilişkin inceleme yapılması gerektiği hâlde, söz konusu kararın temyizinin mümkün olmadığı anlaşıldığından bahisle incelenmeksizin iade kararı verilmesinin hukuka aykırılık oluşturduğu" görüşüyle itiraz yoluna başvurmuştur.

CMK'nın 308. maddesi uyarınca inceleme yapan Yargıtay 3. Ceza Dairesince 25.12.2025 tarih ve 8332-29806 ile itiraz nedenlerinin yerinde görülmediğinden bahisle Yargıtay Birinci Başkanlığına gönderilen dosya, Ceza Genel Kurulunca değerlendirilmiş ve açıklanan gerekçelerle karara bağlanmıştır.

III. UYUŞMAZLIK KAPSAMI VE KONUSU;

İtirazın kapsamına göre inceleme sanık hakkında kanuna aykırı toplantı ve gösteri yürüyüşüne katılarak ihtara rağmen dağılmamakta ısrar etmek suçundan kurulan hükümle sınırlı olarak yapılmıştır.

Özel Daire ile Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı arasında oluşan ve Ceza Genel Kurulunca çözümlenmesi gereken uyuşmazlık; 7188 sayılı Kanun'un 29. maddesi ile 5271 sayılı CMK'nın 286. maddesine eklenen üçüncü fıkradaki düzenleme gereğince temyize tâbi hâle gelen suç bakımından hükmün açıklanmasının geri bırakılmasına dair verilen kararın, temyiz yasa yoluna tabi olup olmadığının belirlenmesine ilişkindir.

IV. GEREKÇE

A. İlgili Mevzuat ve Uyuşmazlık Konusuna İlişkin Değerlendirmeler

Ceza Genel Kurulunun 15.04.2014 tarihli ve 1452-195, 19.02.2008 tarihli ve 346-25 sayılı kararları ile diğer müstakar kararlarında da kabul edilip açıklandığı üzere;

Sanık hakkında kurulan mahkûmiyet hükmünün hukuki bir sonuç doğurmamasını ifade eden hükmün açıklanmasının geri bırakılması, hukukumuzda ilk kez çocuklar hakkında 5395 sayılı Çocuk Koruma Kanunu'nun 23. maddesiyle kabul edilmiş, 19.12.2006 tarihinde yürürlüğe giren 5560 sayılı Kanun'un 23. maddesiyle de CMK'nın 231. maddesine dahil edilerek fıkralar eklenmiştir.

Uygulamada özellikle hükmün açıklanmasının geri bırakılması kararlarına karşı etkin kanun yolu denetimi bulunup bulunmadığı bağlamında yaşanan tartışmalar nedeniyle anılan norm çok sayıda değişikliğe maruz kalmıştır.

Bu cümleden olarak;

CMK'nın 231. maddesinin (eklenen) 12. fıkrası; "Hükmün açıklanmasının geri bırakılması kararına itiraz edilebilir." şeklinde iken, bu hükmün Anayasa'ya aykırı olduğu ileri sürülerek iptalinin istenmesi üzerine Anayasa Mahkemesince 20.07.2022 tarih ve 121-88 sayı ile; özetle CMK'nın 231. maddesinin 12. fıkrasında yer alan hükmün açıklanmasının geri bırakılması kararlarına karşı itiraz yolunun açık olduğunu düzenleyen kuralın, bu kanun yoluna başvuranların iddia ve delillerinin dikkate alınmasında, çatışan menfaatlerin dengelenmesinde ve temel hak ve özgürlüklere yapılan müdahalenin demokratik toplum düzeninin gereklerine uygunluğunun ve ölçülülüğünün belirlenebilmesinde belirli ve etkili bir denetim yolu öngörmediği, bu durumun temel hak ve özgürlüklere yapılan müdahalelerin giderilmesinde ve kamu gücünü kullananların keyfî davranışlarının önüne geçilmesinde bireye tanınmış olan yetkili makama başvurma imkânının sağlanmasını isteme hakkını ihlal ettiği ve etkili başvuru hakkıyla bağdaşmadığı gerekçeleriyle Anayasa'nın 40. maddesine aykırı görülerek, yayımından dokuz ay sonra yürürlüğe girmek üzere iptal edilmiştir.

Bunun üzerine 05.04.2023 tarihinde yürürlüğe giren 7445 sayılı Kanun'un 21. maddesiyle 12. fıkra; "Hükmün açıklanmasının geri bırakılması kararına itiraz edilebilir. İtiraz mercii, karar ve hükmü inceler; usul ve esasa ilişkin hukuka aykırılık tespit ettiği takdirde, gerekçesini göstererek karar ve hükmü kaldırır ve gereğinin yapılması için dosyayı mahkemesine gönderir." şeklinde yeniden düzenlenmiş, ancak bu hüküm de Anayasa Mahkemesinin 01.06.2023 tarihli ve 120-107 sayılı kararıyla; CMK'nın 231. maddesinin 5. fıkrasının birinci cümlesinin iptali nedeniyle uygulanma imkânı kalmayan anılan maddenin 5. fıkrasının ikinci ve üçüncü cümleleri ile 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13... . fıkralarının 6216 sayılı Kanun'un 43/4. maddesi gereğince iptalleri gerektiği gerekçesine dayanılarak yayımından bir yıl sonra yürürlüğe girmek üzere yeniden iptal edilmiştir.

Bu kez, 12.03.2024 tarihinde yürürlüğe giren 7499 sayılı Kanun'un 15. maddesiyle yeniden düzenlenen CMK'nın 231. maddesinin 12. fıkrası karar tarihi itibarıyla şöyledir; "272 nci maddenin üçüncü fıkrası hükümleri saklı kalmak üzere, hükmün açıklanmasının geri bırakılması kararına karşı istinaf yoluna başvurulabilir. Bölge adliye mahkemesi tarafından verilen kararlar hakkında 286 ncı madde hükümleri uygulanır. 272 nci maddenin üçüncü fıkrası hükümleri saklı kalmak üzere, hükmün açıklanmasının geri bırakılması kararının ilk derece mahkemesi sıfatıyla bölge adliye

mahkemesi veya Yargıtay tarafından verilmesi hâlinde temyiz yoluna gidilebilir. İstinaf ve temyiz yolunda karar ve hüküm, usul ve esasa ilişkin hukuka aykırılıklar yönünden incelenir."

Yapılan düzenlemenin uygulamada karışıklığa neden olmaması için de aynı Kanun'un 22. maddesinde bir geçiş hükmüne yer verilmiştir. Anılan madde ile CMK'ya eklenen geçici 6. maddenin ikinci fıkrasının (a) bendi şöyledir;

"a) Bu maddeyi ihdas eden Kanunla 231 inci maddenin onbirinci ve onikinci fıkrasında yapılan kanun yoluna ilişkin değişiklikler, 1/6/2024 tarihi ve sonrasında verilen hükmün açıklanmasının geri bırakılması kararları hakkında uygulanır."

7499 sayılı Kanun'un CMK'nın 231. maddesinde değişiklik yapan 15. maddesinin gerekçesinde de;

"...Maddenin onikinci fıkrasında yapılan düzenlemeyle, 272 nci maddenin üçüncü fıkrası hükümleri saklı kalmak üzere, hükmün açıklanmasının geri bırakılması kararına karşı istinaf yoluna başvurulabileceği kabul edilmektedir. Buna göre, istinaf yoluna başvurulamayacak hükümler hakkında verilen hükmün açıklanmasının geri bırakılması kararları hariç olmak üzere diğer hükmün açıklanmasının geri bırakılması kararlarına karşı istinaf yoluna başvurulabilecektir. Belirtmek gerekir ki, istinaf yolunda karar ve hüküm, istinaf mercii tarafından 223 üncü maddede yer alan hükümler gibi 272 nci ve devamı maddeler de dikkate alınmak suretiyle usul ve esasa ilişkin hukuka aykırılıklar yönünden incelenecektir.

Düzenlemeyle, istinaf incelemesi akabinde bölge adliye mahkemesi tarafından verilen kararlar hakkında 286 ncı madde hükümlerinin uygulanacağı kabul edilmektedir. Buna göre, bölge adliye mahkemesi tarafından verilen hükmün açıklanmasının geri bırakılması kararları bakımından temyiz edilebilirlik değerlendirmesi 286 ncı madde uyarınca yapılacaktır. Temyiz edilemez nitelikteki hükümlere ilişkin verilen hükmün açıklanmasının geri bırakılması kararları temyiz edilemeyecek, temyiz edilebilir nitelikteki hükümlere ilişkin verilen hükmün açıklanmasının geri bırakılması kararları ise ilgililer tarafından temyiz edilebilecektir." açıklamalarına yer verilmiştir.

Böylece hükmün açıklanmasının geri bırakılması kararı da kanun yolu bakımından diğer mahkûmiyet hükümleri ile aynı statüye kavuşturulmuştur. Ezcümle, ilk derece mahkemesince verilen hükmün açıklanmasının geri bırakılması kararı istinaf kanun yoluna tabi olacak, istinaf yolunda karar ve hüküm, istinaf mercii tarafından 223. maddede yer alan hükümler gibi 272. ve devamı maddeler de dikkate alınmak suretiyle usul ve esasa ilişkin hukuka aykırılıklar yönünden incelenecek, bölge adliye mahkemesi tarafından istinaf incelemesi üzerine tesis edilen kararlar hakkında 286. madde hükümleri uygulanacaktır.

Bölge adliye mahkemelerinin faaliyete geçmesiyle birlikte, ilk derece mahkemelerinden verilen hükümlere karşı olağan kanun yolu olarak CMK'nın 272. maddesi uyarınca istinaf, istinaf üzerine verilen bölge adliyesi mahkemesi kararlarına/hükümlerine karşı da aynı Kanun'un 286. maddesi uyarınca temyiz yoluna başvurulabilecektir. Kural bu olmakla birlikte, ilk derece mahkemelerince verilen kararlardan hangilerine karşı istinaf yoluna başvurulamayacağı CMK'nın 272. maddesinin üçüncü fıkrasında, istinaf üzerine bölge adliye mahkemesi ceza dairelerince verilen kararlardan

hangilerine karşı temyiz yoluna başvurulamayacağı ise Kanun'un 286. maddesinin birinci ve ikinci fıkralarında sayılmak suretiyle kuralın istisnaları gösterilmiştir.

CMK'nın "Temyiz" başlığını taşıyan 286. maddesi karar tarihi itibarıyla şöyledir:

"(1) Bölge adliye mahkemesi ceza dairelerinin bozma dışında kalan hükümleri temyiz edilebilir.

(2) Ancak;

a) İlk derece mahkemelerinden verilen beş yıl veya daha az hapis cezaları ile miktarı ne olursa olsun adlî para cezalarına karşı istinaf başvurusunun esastan reddine dair bölge adliye mahkemesi kararları,

b) İlk derece mahkemelerinden verilen beş yıl veya daha az hapis cezalarını artırmayan bölge adliye mahkemesi kararları,

c) Hapis cezasından çevrilen seçenek yaptırımlara ilişkin ilk derece mahkemesi kararları ile ilgili olarak bölge adliye mahkemesince verilen; seçenek yaptırımlara ilişkin her türlü kararlar ve istinaf başvurusunun esastan reddine dair kararlar,

d) İlk defa bölge adliye mahkemesince verilen ve 272 nci maddenin üçüncü fıkrası kapsamı dışında kalan mahkûmiyet kararları hariç olmak üzere, ilk derece mahkemelerinin görevine giren ve kanunda üst sınırı iki yıla kadar (iki yıl dâhil) hapis cezasını gerektiren suçlar ve bunlara bağlı adlî para cezalarına ilişkin her türlü bölge adliye mahkemesi kararları,

e) Adlî para cezasını gerektiren suçlarda ilk derece mahkemelerinden verilen hükümlere ilişkin her türlü bölge adliye mahkemesi kararları,

f) Sadece eşya veya kazanç müsaderesine veya bunlara yer olmadığına ilişkin ilk derece mahkemesi kararları ile ilgili olarak istinaf başvurusunun esastan reddine dair kararları,

g) On yıl veya daha az hapis cezasını veya adlî para cezasını gerektiren suçlardan, ilk derece mahkemesince verilen beraat kararları ile ilgili olarak istinaf başvurusunun esastan reddine dair kararları,

h) Davanın düşmesine, ceza verilmesine yer olmadığına, güvenlik tedbirine ilişkin ilk derece mahkemesi kararları ile ilgili olarak bölge adliye mahkemesince verilen bu tür kararlar veya istinaf başvurusunun esastan reddine dair kararlar,

ı) Yukarıdaki bentlerde yer alan sınırlar içinde kalmak koşuluyla aynı hükümde, cezalardan ve kararlardan birden fazlasını içeren bölge adliye mahkemesi kararları,

Temyiz edilemez.

(3) (Ek:17/10/2019-7188/29 md.) İkinci fıkrada belirtilen temyiz edilemeyecek kararlar kapsamında olsa bile aşağıda sayılan suçlar nedeniyle verilen bölge adliye mahkemesi ceza dairelerinin kararları temyiz edilebilir:

a) Türk Ceza Kanununda yer alan;

1. Hakaret (madde 125, üçüncü fıkra),

2. Halk arasında korku ve panik yaratmak amacıyla tehdit (madde 213),

3. Suç işlemeye tahrik (madde 214),

4. Suçu ve suçluyu övme (madde 215),

5. Halkı kin ve düşmanlığa tahrik veya aşağılama (madde 216),

6. Kanunlara uymamaya tahrik (madde 217),
7. (Ek:13/10/2022-7418/30 md.) Halkı yanıltıcı bilgiyi alenen yayma (madde 217/A),

8. Cumhurbaşkanına hakaret (madde 299),

9. Devletin egemenlik alametlerini aşağılama (madde 300),

10. Türk Milletini, Türkiye Cumhuriyeti Devletini, Devletin kurum ve organlarını aşağılama (madde 301),

11. Silâhlı örgüt (madde 314),

12. Halkı askerlikten soğutma (madde 318),

suçları.

b) Terörle Mücadele Kanununun 6 ncı maddesinin ikinci ve dördüncü fıkrası ile 7 nci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan suçlar.

c) Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanununun 28 inci maddesinin birinci fıkrası, 31 inci maddesi ve 32 nci maddesinde yer alan suçlar."

07.10.2004 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 5235 sayılı Adlî Yargı İlk Derece Mahkemeleri ile Bölge Adliye Mahkemelerinin Kuruluş, Görev ve Yetkileri Hakkında Kanun'un 25 ve geçici 2. maddeleri uyarınca kurulan bölge adliye mahkemeleri, 07.11.2015 tarihli ve 29525 sayılı Resmî Gazete'de ilan edilerek 20.07.2016 tarihinde göreve başlamıştır. Bölge adliye mahkemelerinin faaliyete geçmesiyle ülkemizin de taraf olduğu İnsan Haklarını ve Ana Hürriyetleri Korumaya Dair Sözleşmeye Ek 7 No.lu Protokol'de yer verilen güvenceler güçlendirilmiştir (CGK'nın 17.05.2022 tarihli ve 248-359 sayılı, 31.05.2023 tarihli ve 315-322 sayılı, 05.07.2022 tarihli ve 359-528 sayılı, 16.10.2024 tarihli ve 216-315 sayılı, 05.11.2025 tarihli ve 96-455 sayılı, 01.04.2026 tarihli ve 298-196 sayılı kararları).

İhtilafla doğrudan irtibatlı ve özel Dairenin kararına dayanak oluşturan CMK'nın 286. maddesinin ikinci fıkrasının (a) bendine göre; "İlk derece mahkemelerinden verilen beş yıl veya daha az hapis cezaları ile miktarı ne olursa olsun adlî para cezalarına karşı istinaf başvurusunun esastan reddine dair bölge adliye mahkemesi kararları" temyiz edilemez.

Normun sarahatine, gerekçesine, amaç ve kapsamına göre, ilk derece mahkemelerinden verilen beş yıl veya daha az hapis cezaları ile miktarı ne olursa olsun adlî para cezalarına karşı istinaf başvurusunun esastan reddine dair bölge adliye mahkemesi kararlarının temyiz edilemez nitelikte

oldukları çok açıktır. Yeter ki suç, üçüncü fıkrada sayılan suçlardan olmasın. Anılan kararlar bu halleriyle kesin niteliktedirler ve kesin hükmün sonuçlarını doğururlar.

Mamafih, ikinci fıkrada belirtilen temyiz edilemeyecek kararlar kapsamında olsa bile, üçüncü fıkrada tahdidi olarak sayılan suçlara ilişkin olarak verilen bölge adliye mahkemesi ceza dairelerinin kararları temyiz edilebilir. Bu suçlarla ilgili olarak ilk derece mahkemesinin takdir ettiği ceza süresinin, kararın temyiz kabiliyeti yönünden hiçbir önemi yoktur.

2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu'nun 32. maddesinde düzenlenen "pasif direnme" suçunun, CMK'nın 286. maddesinin, 24.10.2019 tarihinde Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 7188 sayılı Kanun'un 29. maddesi ile eklenen üçüncü fıkrasında tadat olunan suçlardan olduğunda da tereddüt bulunmamaktadır.

B. Somut Olayda Hukuki Nitelendirme

Sanığın, 2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu'nun 32/1, TCK'nın 62/1 ve 53. maddeleri uyarınca 10 ay hapis cezası ile cezalandırılmasına ve CMK'nın 231/5. maddesi uyarınca hükmün açıklanmasının geri bırakılmasına ilişkin Van 2. Ağır Ceza Mahkemesince tesis edilen 11.10.2024 tarihli ve 159-286 sayılı hükmün, sanık müdafii tarafından istinaf edilmesi üzerine Van Bölge Adliye Mahkemesi 2. Ceza Dairesince 12.12.2024 tarih ve 788-433 sayı ile verilen istinaf başvurusunun düzeltilerek esastan reddine dair kararın, CMK'nın 231. maddesinin 12. fıkrasının ikinci cümlesi delaletiyle CMK'nın 286/3-c madde ve fıkrası gereğince temyiz edilebilir olduğunun kabulünde zorunluluk vardır.

Bu itibarla Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı itirazının kabulüne ve dosyanın bahse konu hükümle ilgili temyiz incelemesinin yapılması için Özel Daireye gönderilmesine karar verilmelidir.

V. KARAR

Açıklanan nedenlerle;

1- Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı itirazının KABULÜNE,

2- Yargıtay 3. Ceza Dairesinin 28.05.2025 tarihli ve 1883-16019 sayılı kararının, 2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu'nun 32/1. maddesinde düzenlenen suça ilişkin olarak verilen incelenmeksizin iadesi yönünden KALDIRILMASINA,

3- Dosyanın, sanık müdafiinin bu suça dair temyiz talebinin değerlendirilmesi için Özel Daireye gönderilmek üzere Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığına TEVDİİNE, 16.09.2026 tarihinde yapılan müzakerede oy birliğiyle karar verildi.